

SPIS TREŚCI

GUSTAW MAREK BRZEZIN <i>Słowo wstępne Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego</i>	7
ADAM SOSNOWSKI <i>Wprowadzenie redaktora tomu do problematyki pracy</i>	9
I KONFERENCJA Warmia, Mazury, Powiśle: trzy pokolenia polskości w granicach Rzeczypospolitej. Problemy kulturowe i społeczne (kontekst pamięci historycznej) Diagnoza i prognoza	
STANISŁAW ACHREMCZYK <i>Od Okręgu Mazurskiego do województwa warmińsko-mazurskiego</i>	21
ADAM SOSNOWSKI <i>Warmia i Mazury a Pomorze Zachodnie w retrospektywie historyczno-socjologicznej.</i> <i>Dwa światy – podobne problemy</i>	32
JACEK PONIEDZIAŁEK <i>Siedemdziesiąt pięć lat kształtowania się nowej tożsamości regionalnej</i> <i>na Warmii i Mazurach</i>	47
RYSZARD TOMKIEWICZ <i>Codziennosc na Warmii i Mazurach w roku 1945. Wybrane problemy</i>	59
JANUSZ MAŁŁEK <i>Socjolog Lili Maria Szwegrub-Judenko (1922–1996) i jej nieopublikowana praca</i> <i>„Zagadnienia polskiej świadomości narodowej u Warmiaków i Mazurów”</i>	73
TADEUSZ PILCH <i>Polityka społeczna wobec wykluczania i marginalizacji grup ryzyka socjalnego.</i> <i>Globalne i lokalne konteksty</i>	85
WOJCIECH ŁUKOWSKI <i>Tożsamość mieszkańców Warmii i Mazur i jej przestrzenne artefakty</i>	100
FELIKS WALICHNOWSKI <i>Socjologiczny fenomen w Okręgu Mazurskim (1945–1950)</i>	114
STANISŁAW ACHREMCZYK <i>Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji społeczeństwa Warmii i Mazur</i>	125
GRZEGORZ JASIŃSKI <i>Kościół Ewangelicko-Augsburski na Mazurach i Warmii oraz jego rola</i> <i>w kształtowaniu powojennej rzeczywistości (1945–1960)</i>	158

STEFAN MARCINKIEWICZ <i>Przemiany pamięci zbiorowej na Mazurach po 1945 roku na przykładzie</i> <i>powiatu ełckiego</i>	174
---	-----

II KONFERENCJA Warmia, Mazury, Powiśle: trzy pokolenia polskości w granicach Rzeczypospolitej Problemy kulturowe i społeczne (kontekst społeczno-administracyjny) Diagnoza i prognoza	
GUSTAW MAREK BRZEZIN <i>Aktywność samorządu województwa warmińsko-mazurskiego</i> <i>w procesie rozwoju regionu</i>	189
ADAM SOSNOWSKI <i>Odmienności międzykulturowe w funkcjonowaniu administracji publicznej</i> <i>na Warmii i Mazurach oraz w regionie koszyckim na Słowacji – ujęcie porównawcze</i>	204
ZBIGNIEW KUDRZYCKI <i>Polska administracja na Warmii i Mazurach do lat 50. XX wieku</i>	223
ANDRZEJ SAKSON <i>Mieszkańcy Warmii i Mazur. Od próżni demograficznej do społeczeństwa</i> <i>postmigracyjnego (1945–2020)</i>	247
BOŻENA DOMAGAŁA <i>Warmia i Mazury. Stare i nowe wyzwania migracyjne</i>	265
STANISŁAW ACHREMCZYK <i>Od Akademii Administracji do Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego</i>	276
KRZYSZTOF SKALSKI <i>Rola miasteczek sieci Cittaslow na Warmii i Mazurach</i> <i>w procesach integracji społecznej</i>	294
EWA KANTOWICZ <i>Działania społeczno-wychowawcze szkół polskich na Warmii i Mazurach</i> <i>w okresie międzywojennym jako przykład aktywizacji środowisk lokalnych</i>	304
MARIA RADZISZEWSKA <i>Początki i rozwój szkolnictwa powszechnego w Okręgu Mazurskim</i>	317
EWA GŁADKOWSKA <i>Sztuka w służbie racji stanu. Życie artystyczne Warmii i Mazur</i> <i>w latach powojennych</i>	330
MARCIN CHEŁMINIAK <i>Współpraca polsko-rosyjska na pograniczu.</i> <i>Doświadczenia, stan obecny i perspektywy</i>	344

NAUKOWA RADA PROGRAMOWA
JUBILEUSZOWYCH KONFERENCJI
W OLSZTYNIE I ELBLĄGU

PRZEWODNICZĄCY

Prof. dr hab. Adam Sosnowski: emerytowany rektor Wyższej Szkoły Informatyki i Ekonomii w Olsztynie; socjolog zachowań jednostkowych i grupowych

CZŁONKOWIE

Prof. dr hab. Stanisław Achremczyk: prezes Towarzystwa Naukowego im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie; historyk Warmii i Mazur

Prof. dr hab. Janusz Małek: doktor honoris causa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; historyk myśli społecznej. Toruń

Prof. dr hab. Joanna Ostrouch-Kamińska: dziekan Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Prof. dr hab. Tadeusz Pilch: członek Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie; pedagog społeczny

Prof. dr hab. Andrzej Sakson: Instytut Zachodni w Poznaniu; socjolog pogranicza/regionów

Prof. dr hab. Krzysztof Skalski: członek Międzynarodowego Komitetu Naukowego Miast Sieci „Cittaslow”; urbanista Paris X. Kraków

Prof. dr hab. Arkadiusz Żukowski: dyrektor Instytutu Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Szanowni Państwo,

w 2020 roku minęło 75 lat od włączenia Warmii, Mazur i Powiśla w granice naszej Ojczyzny. Nie tylko historycy, politolodzy i socjolodzy znają i interpretują trudne oraz zawile powojenne losy ludzi zamieszkujących te ziemie. Z perspektywy mijającego czasu coraz bardziej oczywiste jest dostrzeganie, że polskość wpisana jest w życie i szeroko rozumianą aktywność społeczności zasiedlających tereny Warmii, Mazur i Powiśla. Tradycje polskości stały się więc znakiem rozpoznawczym i znakiem równości, czyli będąc Warmiakami, Mazurami czy Powiślakami jesteśmy równocześnie Polakami. Lokalność i regionalność splatają się z narodowością, „małe ojczyzny” są więc integralną częścią składową „ojczyzny narodowej”.

Tak mocno podkreślam splatanie się i przemienność tego, co lokalne i regionalne, z tym, co narodowe, gdyż problemy te są często podejmowane i omawiane w naszej pracy zbiorowej.

Serdecznie dziękuję wszystkim zaangażowanym osobom, a w szczególności komitetowi naukowemu i organizacyjnemu, za realizację niniejszej, jakże ważnej inicjatywy intelektualnej.

Oddając w ręce Państwa niniejszą pracę zbiorową, życzymy miłej lektury i namysłu nad przeszłością, współczesnością i przyszłością naszej „małej ojczyzny”: Warmii, Mazur i Powiśla.

Gustaw Marek Brzezina
Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego